

Уманський національний
університет садівництва
Факультет менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Галузь знань	<u>07 «Управління та адміністрування»</u>
Спеціальність:	<u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u>
Освітня програма:	<u>«Фінанси, банківська справа та страхування»</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>5</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Валентин Доморослий
Профайл лектора	https://social.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/domoroslij-valentin-ivanovich.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	Dovaevrobo63@mail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=442
Адреса кафедри	м. Умань, вул. Інститутська 1, корпус 4

Місце дисципліни в освітній програмі

Освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Перелік фахових компетентностей (СК)	СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
Перелік програмних результатів навчання (ПР)	ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПРН23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
Структура навантаження студентів	Кількість годин – 120 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 20 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 48 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Словесні методи навчання: лекція - метод навчання, який передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які

	<p>знаходяться між собою в логічному зв'язку, об'єднані загальною темою.</p> <p>пояснення - вербальний метод навчання, який передбачає розкриття сутності певного явища, процесу, закону.</p> <p>бесіда передбачає використання попереднього досвіду з певної галузі знань і на основі цього залучення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення уже наявних знань. З погляду форми проведення виокремлюють два види бесіди: евристичну і репродуктивну. За місцем у навчальному процесі виділяють бесіди: вступну, поточну, підсумкову.</p> <p>Наочні методи:</p> <p>демонстрація - це метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їхньому натуральному вигляді, в динаміці.</p> <p>ілюстрація - метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (фотографії, малюнки, схеми, графіки та ін.).</p> <p>спостереження як метод навчання передбачає сприймання певних предметів, явищ, процесів у природному чи виробничому середовищі без втручання у ці явища й процеси.</p> <p>Практичні методи навчання. Спрямовані на досягнення завершального етапу процесу пізнання (практичні та семінарські заняття)</p> <p>Інтерактивне навчання у вищій школі передбачає докорінну зміну методичних стереотипів, які сформувалися у викладачів. При вивченні дисципліни «Філософія» використовуються наступні форми навчальної діяльності: фронтальна, парна, індивідуальна та групова. Найпоширенішою є групова форма, яка є формою організації навчання в малих групах студентів, об'єднаних загальною навчальною метою за опосередкованого керівництва викладачем і в співпраці зі студентами. Викладач у груповій навчальній діяльності керує роботою кожного студента опосередковано, через завдання, які він пропонує групі та які регулюють діяльність студентів. При викладанні лекційного матеріалу обов'язковим є використання презентацій що є наочністю для студентів та дозволяє краще засвоїти матеріал.</p> <p>Матеріали дисципліни «Філософія» освітньому середовищі Moodle розміщені за посиланням: https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=956 .</p>
<p>Мета курсу</p>	<p>Сприяння здобуттю студентами знань про основні закони виникнення природи та суспільства; причини, суспільних та природних змін; загальнолюдські цінності та їх структура, розкриття шляхів використання отриманих знань для вирішення проблем суспільного розвитку.</p>
<p>Завдання курсу</p>	<p>Проаналізувати основні закони розвитку природи та суспільства, вияснити причину природних та суспільних змін, дослідити загальнолюдські цінності, навчитись використовувати отримані знання для вирішення проблем суспільного розвитку. Саме філософія, її пізнавальна діяльність є однією з головних передумов входження молоді</p>

	людини у професійний та загальнокультурний світовий контекст.
Назва теми	Зміст теми
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування податкової системи	
Тема 1. Філософія, її гуманістичний та призначення	1. Загальна характеристика філософії як суспільної науки.. Особливості філософського пояснення світу.
Тема 2. Philosophy old-world East and antiquity	1. Philosophy old-world East 2. Philosophy antiquity.
Тема 3. Філософія та Середньовіччя і доби Відродження	1. Сутність, зміст і мета філософії Середньовіччя.. 2. Вплив філософії Відродження на суспільне життя.
Тема 4. Німецька класична філософія.	1. Історичні передумови виникнення класичної німецької філософії. 2. Априорні форми чуттєвості, міркування та розум.
Тема 5. Сучасна світова філософія.	1. Проблема людини у філософії ХХ-ХХІ ст. 2. Екзистенціальна філософія та її різновиди. 3. Людина в умовах відчуження, соціальних криз і граничних ситуацій.
Тема 6. Філософська думка в Україні	1. Становлення та розвиток давньоруського світогляду: давньослов'янська міфологія, запровадження християнства. 2. Філософія Г. Сковороди. Філософія «спорідненої праці». 3. Дослідження філософських проблем у сучасній Україні.
Змістовий модуль 2. Загально-філософська проблематика: актуальні виміри філософської фундаментальності.	
Тема 7. Філософський зміст буття	1. Виникнення і внутрішня логіка проблеми буття.. 2. Буття речей, процесів і станів природи. 3. Буття людини, специфіка людського буття.
Тема 8. Діалектика та її альтернативи	1. Історичні форми і особливості діалектики. 2. Поняття діалектики її принципи. 3. Категорії діалектики. Закони діалектики
Тема 9. Пізнання як предмет філософського аналізу	1. Пізнання як специфічна форма ставлення людини до світу. 2. Специфіка філософського образу пізнання. 3. Чуттєве пізнання, його форми 4. Логічне (раціональне) пізнання. 5. Проблема істини у філософії.
Тема 10. Суспільство як предмет філософського аналізу	1. Суспільство як об'єкт філософського аналізу. 2. Концепції індустріального і постіндустріального, технотронного та інформаційного суспільства.
Тема 11. Основні сфери життя суспільства	1. Економічна сфера життя суспільства. Сутність і наслідки НТР. 2. Духовні основи суспільства. 3. Регуляція суспільних відносин.

Політика дисципліни	
Організація навчання	Регулярне відвідування лекцій, активна участь на практичних заняттях, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи. Організація навчання відбувається згідно розкладу http://mkr.udau.edu.ua/
Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо).
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки самостійної роботи студента, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату. Дотримання положень «Кодексу академічної доброчесності УНУС» доступний за посиланням: https://mon.udau.edu.ua/assets/files/normativni/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf

**Розподіл балів, які отримують студенти з навчальної дисципліни
«Філософія» (денна форма навчання)**

	Поточний (модульний контроль)												Сума балів
	Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2					
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	Пк Зм 1	T7	T8	T9	T10	Пк Зм 2	
Сума балів	7	7	7	7	7	7	15	7	7	7	7	15	100
Практ. Зан.	5	5	5	5	5	5		5	5	5	5		
Сам. робота	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2		

**Розподіл балів, які отримують студенти з навчальної дисципліни
«Філософія» (заочна форма навчання)**

	Поточний (модульний контроль)												Контр. Роб.	Сума
	Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2						
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	Пк Зм 1	T7	T8	T9	T10	Пк Зм 2		
Сума балів	7	7	7	7	7	7	10	7	7	7	7	10	10	100
Практ. Зан.	5	5	5	5	5	5		5	5	5	5			
Сам. робота	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2			

**Критерії оцінювання знань студентів при виконанні
та захисті контрольної роботи**

	1. Текст контрольної роботи	4 бали
1.1	Відповідність логічної побудови роботи назві теми, а також поставленим цілям і завданням, пропорційність структури роботи	2
1.2	Правильність оформлення роботи (нумерація сторінок, оформлення титульного аркуша, дотримання вимог до розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу та інше), відсутність редакційних помилок	
1.3	Повнота і відповідність висновків змісту роботи	
1.4	Якість і глибина теоретико-методологічного аналізу проблеми. Наявність та якість критичного огляду літературних джерел. Самостійність суджень і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки студента – автора)	2
1.5	Правильність виконання практичного завдання, обґрунтованість висновків.	-
	2. Захист контрольної роботи	6 балів
2.1	Вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження.	2
2.2	Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання викладачів, здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди	4

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Доморослий В.І. Методичні рекомендації для вивчення навчальної дисципліни «Філософія» для студентів спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Умань, 2022. 14 с

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Бліхар В. Філософія. Ужгород: Говерла, 2021. 440 с.
2. Баранник М. Лекції з філософії. Київ: Ліра-К, 2022. 166 с.
3. Вільчинський Ю. Філософія. Київ: КНЕУ, 2019. 368 с.
4. Гнатюк Я. Аналітика філософії. Київ: Кондор, 2020. 236 с.
5. Губерський Л. Філософія. Київ, 2018. 624 с.
6. Доморослий В.І. Проблема самотності у творчості Лесі Українки. Етнічна історія народів Європи: Збірник наукових праць. Вип. 69. Київ, 2023. С. 94-97.
7. Еко У. Історія філософії. Античність і Середньовіччя. Київ, 2021. 555 с.

8. Запорожченко О.В. Навчальний посібник з філософії з завданнями та тестами. Ізмаїл: РВ ІДГУ, 2019. 256 с.
9. Карівець І. Актуальні проблеми філософії ХХ – ХХІ ст. Львів, 2021. 321 с.
10. Рябініна О. Філософія. Харків, 2021. 286 с.
11. Симоненко С. Основи філософії. Київ: Центр навч. літератури, 2019. 412 с.
12. Шепетяк О. Філософія. Київ: Місіонер, 2020. 784 с.

Допоміжна

1. Баранник М.В. Лекції з філософії. Київ: Ліра-К, 2022. 166 с.
2. Ворбертон Н. Коротка історія філософії. Київ: Наш формат, 2023. 224 с.
3. Горак Г. І. Філософія: Курс лекцій. Київ, 2018. 235 с.
4. Доморослий В.І. Землеробська ментальність як домінанта українства Етнічна історія народів Європи: Збірник наукових праць. Вип. 71. Київ, 2023. С. 36-42.
5. Доморослий В. І. Українські депутати у боротьбі за вирішення освітніх питань у діяльності другої Державної Думи Російської імперії Етнічна історія народів Європи: Збірник наукових праць. Вип. 59. Київ, 2019. С. 70-72.
6. Доморослий В.І. Малоросійство та його прояви у суспільному житті України на початку ХХ ст. /Етнічна історія народів Європи: Збірник наукових праць. Вип. 60. Київ, 2020. С. 64-71.
7. Доморослий В.І. Проблема самотності у творчості Лесі Українки. Етнічна історія народів Європи: Збірник наукових праць. Вип. 69. Київ, 2023. С. 94-97.
8. Доморослий В.І. Українська духовність доби постмодернізму у період російсько-української війни. Вісник аграрної історії. Київ, 2023. Вип. 43-44. С. 101-110.
9. Причепій Є. Філософія. Київ: Академвидав, 2018. 592 с.
10. Темплтон Д. Всесвітні закони життя. Київ: Наш формат, 2021. 600 с.
11. Нестеренко В. Г. Вступ до філософії і онтологія людини. Київ, 2019. 326 с.
12. Щерба С. Філософія. Київ: Кондор, 2018. 315 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про вищу освіту» URL: [http:// zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-1823/](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-1823/)
2. Сторінка курсу MOODLE URL: <http://moodle.edu.ua/course/view.php?id=744>.
3. Наукова бібліотека УНУС URL: <http://libraru.udau.ua/>
4. Андрущенко В. П. Основи філософських знань URL: <http://Chtyvo.com.ua>.
5. Губерський Л. Філософія URL: <http://Yakaboo.ua>.
6. Бичко І. В. Основи філософії URL: <http://Osnovy-filosofii.com>.